

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **MVDr. E. N.**, zastoupena Mgr. Petrem Pařilem, advokátem se sídlem Škárova 809/16, 612 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2014, č. j. 1395/500/14, 39119/ENV/14, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 7. 2017, č. j. 10 A 132/2014 – 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Česká inspekce životního prostředí rozhodnutím ze dne 14. 3. 2012, č. j. ČIŽP/10/CIT/SR01/1117414.021/12/RVP, na základě výsledků domovní prohlídky ze dne 26. 7. 2011, žalobkyni zabavila podle § 34a odst. 1 zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně druhů“), čtyři živé a dva uhynulé exempláře želv druhu *Testudo hermanni*, neboť žalobkyně neprokázala jejich legální původ ve smyslu § 24 zákona o ochraně druhů. K jednotlivým exemplářům žalobkyně předložila

registrační listy a potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností s identifikačními fotografiemi. Správní orgán poté provedl porovnání štítků spodního krunýře každého z exemplářů s doloženými fotografiemi. Na základě konkrétně vyjmenovaných rozdílů konstatoval, že na fotografiích předložených žalobkyní jsou zcela jiné exempláře želv než ty, které byly žalobkyni odňaty.

[2] Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 6. 2014, č. j. 1395/500/14, 39119/ENV/14 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Dospěl k závěru, že Česká inspekce životního prostředí nebyla povinna provést v řízení důkaz znaleckým posudkem, jak požadovala žalobkyně, neboť rozdíly mezi fotografiemi a skutečným stavem želv byly podrobně popsány na základě odborně uznávaných identifikačních znaků a žalobkyně neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, kterými by závěry správního orgánu zpochybnila. Česká inspekce životního prostředí je mimo jiné oprávněna prohlédnout a určit totožnost exempláře a k této činnosti disponuje potřebným odborným aparátem. Žalobkyni nic nebránilo, aby v průběhu řízení závěry správního orgánu konkrétními výhradami zpochybnila či původ exemplářů jiným způsobem prokázala. Důkazní břemeno ohledně prokázání původu exemplářů dle zákona o ochraně druhů přitom leží na účastníku řízení jako držiteli exempláře.

[3] Proti napadenému rozhodnutí brojila žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Namítala, že dle jejího názoru je zcela zřejmé, že zabavené želvy jsou totožné s těmi, které jsou na fotografiích doložených správnímu orgánu spolu s registračními listy. Žalobkyně je přitom uznávanou odbornicí a významnou chovatelkou tohoto druhu želv. Správní orgány rozhodovaly o odborné otázce, k jejímuž řešení je příslušný pouze znalec. Skutečnost, že k této otázce nebyl proveden žalobkyní navrhaný důkaz znaleckým posudkem, představuje zásadní vadu řízení. Žalobkyně dále namítala rozpor ustanovení § 34a zákona o ochraně druhů s ústavně zaručeným právem vlastnit majetek.

[4] Městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 18. 7. 2017, č. j. 10 A 132/2014 – 42 (dále jen „napadený rozsudek“). Konstatoval, že bylo především na žalobkyni, aby náležitě prokázala původ dotčených exemplářů, a pokud tak neučinila, postupovaly správní orgány správně, pokud přistoupily k zabavení těchto exemplářů. Znalecký posudek navrhaný žalobkyní není v daném řízení závazným podkladem rozhodnutí, a bylo tudíž na žalovaném, zda jej provede. Správní orgány zjistily skutkový stav dostatečně a náležitě jej popsaly. Provádět navrhaný znalecký posudek by bylo nadbytečné a nehospodárné, neboť výsledek znaleckého zkoumání by byl bez významu ve vztahu k prokázání původu předmětných exemplářů. Žalobkyně ani v žalobě neuvedla žádné konkrétní důvody, pro které soudí, že zabavené želvy jsou totožné s těmi, které jsou uvedené na fotografiích. Ani jinak fakticky nevyvrátila žalovaným popsanou metodu určování exemplářů, což významně snižuje sílu její argumentace. Závěrem městský soud dodal, že vlastnické právo není absolutně neomezené. Ochrana ohrožených druhů živočichů před vyhynutím představuje natolik zásadní princip, že umožňuje (samozřejmě za splnění Listinou a zákonem daných podmínek a spolu s dodržáním zásady proporcionality plynoucí z čl. 4 odst. 4 Listiny) omezení vlastnického práva tak, jak tomu je v případě aplikovaného ustanovení zákona o ochraně druhů.

II.

Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobkyně /stěžovatelka/ napadla rozsudek městského soudu kasační stížností. Uvádí, že k předmětným exemplářům doložila povolení o výjimce ze zákazu obchodních činností

pokračování

(povolení CITES) a registrační listy spolu s fotografiemi břišní i hřbetní strany krunýře jednotlivých exemplářů, což je způsob označení vhodný pro želvy zelenavé. Správní orgány označily tato povolení za neplatná, neboť exempláře nebyly nezaměnitelně označeny a nebylo možné přiřadit jednotlivé exempláře ke konkrétním povolením CITES. K tomu stěžovatelka namítá, že ona sama jako chovatelka a veterinářka dokázala bez problému konkrétní exempláře k povolením CITES přiřadit již při domovní prohlídce. Tvrzení správních orgánů vychází pouze z jejich subjektivního posouzení. Z tohoto důvodu navrhl stěžovatelka provedení důkazu znaleckým posudkem, který by potvrdil, že konkrétní povolení náleží ke konkrétním exemplářům.

[6] Stěžovatelka předmětné exempláře sama odchovala v zajetí. Jelikož při domovní prohlídce byly zadrženy, nemohla potřebné důkazy jejich původu obstarat sama, a proto navrhovala provedení znaleckého posudku. Je zarážející, že napadený rozsudek se zabývá pouze otázkou důkazního břemene. Správní orgány samy uváděly, že důkazní břemeno leží na stěžovatelce, přesto jí však neumožnily předložit důkazy, zvláště pak právě znalecký posudek.

[7] Správní orgány i krajský soud argumentují tím, že záleží na úvaze správního orgánu, jaké podklady si k rozhodnutí opatří, aby byl náležitě zjištěn skutkový stav věci. Touto argumentací však nelze odůvodnit odmítnutí důkazu znaleckým posudkem, když důkazní břemeno leží na stěžovatelce. Není tedy na úvaze správního orgánu, které podklady rozhodnutí si obstará.

[8] Podle § 34 odst. 3 zákona o ochraně druhů platí, že *pokud inspekce exemplář zadrží nebo jej zadržející převezme od celního úřadu, zabaví inspekce do 30 dnů od zadržetí exempláře řízení o zabavení exempláře, a to v případě, že nejsou do té doby vyjasněny pochybnosti podle odstavce 1. Za účelem vyjasnění pochybností může celní úřad nebo inspekce vyžadovat od vlastníka, dlouhodobého držitele, držitele nebo přepravce exemplářů předložení nezbytných dokladů, potvrzení, popřípadě posudku soudního znalce v příslušném oboru nebo si takový posudek obstarají samy.* Zákon tedy počítá s ponecháním odborných otázek na znalci z oboru, pokud existují pochybnosti o přiřazení povolení CITES ke konkrétním exemplářům.

[9] Ustanovení § 24 odst. 3 zákona o ochraně druhů nadto hovoří pouze o uvedení údajů, zda, kdy a kde se exemplář narodil v zajetí. Postačilo by tedy pouze předložení těchto údajů.

[10] Stěžovatelka shrnuje, že v posuzovaném případě mohla a chtěla prokázat legální původ předmětných exemplářů, ale nebyl jí k tomu dán správními orgány prostor. Jelikož exempláře byly zadrženy, nemohla zajistit důkazy jinak než navržením znaleckého posudku. Namísto prokazování původu stěžovatelkou přistoupily správní orgány pouze k vlastnímu zkoumání fotodokumentace.

[11] Napadenému rozsudku stěžovatelka závěrem vytýká nepřezkoumatelnost, neboť městský soud se nezabýval žalobním bodem, dle kterého je odmítnutí důkazu znaleckým posudkem zásadní vadou řízení.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůrazňuje, že povinnost prokázat zákonný původ exemplářů má dle § 24 odst. 1 zákona o ochraně druhů držitel na výzvu inspekce či celního úřadu v kterýkoliv okamžik jeho nakládání s exempláři. To znamená, že držitel musí neustále disponovat doklady, které jsou způsobilé legální původ jedinců prokázat.

[13] Stěžovatelka se snažila prokázat původ předmětných exemplářů výjimkou ze zákazu obchodních činností, což je skutečně dostatečně hodnověrný dokument k takovému účelu.

Nicméně aby bylo možné prokázat původ konkrétních exemplářů, je nutné je nezaměnitelně označit resp. ztotožnit s exempláři, ke kterým byl daný dokument vydáván. Správní orgán podrobně a odborně popsal, v čem se předložené fotografie neshodují se zadrženými exempláři. Inspekce má ze zákona kompetenci ke kontrole, zadržení a následnému zabavení exemplářů, které se běžně identifikují právě nezaměnitelnými znaky zobrazenými na identifikačních fotografiích, má i možnost a odborné zázemí na posuzování shody těchto znaků. V průběhu celého správního řízení i řízení před soudem stěžovatelka žádným relevantním způsobem odborné závěry inspekce nezpochybnila. Žalovanému se tak požadavek na provedení důkazu znaleckým posudkem stále jeví jako nadbytečný. Inspekce neměla o hodnocení identifikačních znaků žádné pochybnosti.

[14] Není pravda, že by stěžovatelce bylo bráněno v dokazování původu exemplářů jiným způsobem. Důkazní břemeno prokázání legálního původu exemplářů leží na bedrech jejich vlastníka či dlouhodobého držitele. Stěžovatelka však během řízení nežádala o možnost přístupu k exemplářům či dokladům jím zvoleným znalcem ani nepředložila žádné další podklady pro rozhodnutí.

[15] Nelze akceptovat stěžovatelčin výklad ustanovení § 24 odst. 3 zákona o ochraně druhů. Uvedení údajů zda, kdy a kde se exempláře narodily v zajetí, by samo o sobě nemohlo obstat, natožpak při absenci přiřazení těchto údajů ke konkrétním exemplářům.

[16] Městský soud se na str. 4 napadeného rozsudku podrobně věnuje námitce týkající se vypracování znaleckého posudku. Městský soud neshledal absenci provedení důkazu znaleckým posudkem vadou řízení, neboť skutkový stav byl náležitě prokázán a inspekce byla plně způsobilá posoudit shodu identifikačních fotografií s podobou zadržených jedinců želv zelenavých.

III.

Posouzení kasační stížnosti

[17] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[18] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[19] Úvodem je třeba zdůraznit, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, neboť městský soud nepominul žalobní bod, dle kterého je odmítnutí důkazu znaleckým posudkem vadou správního řízení. Městský soud na str. 4 napadeného rozsudku srozumitelně uvedl, že znalecký posudek není závazným podkladem pro rozhodnutí o zabavení exempláře a správní orgány dle městského soudu dostatečně zjistily skutkový stav, přičemž stěžovatelka jejich zjištění žádnými konkrétními protiargumenty nezpochybnila. Nesouhlas stěžovatelky s tímto posouzením nelze hodnotit jako vadu napadeného rozsudku.

pokračování

[20] Námitku, že pro prokázání původu dle § 24 odst. 3 zákona o ochraně druhů je zcela dostačující toliko uvedení údajů, zda, kdy a kde se exemplář narodil v zajetí, stěžovatelka uplatnila až v kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Jedná se tudíž o námitku nepřipustnou. Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost dodává, že zcela logická je argumentace žalovaného, že aby bylo možné prokázat původ exempláře, je třeba tento exemplář jednoznačným způsobem identifikovat.

[21] Stěžejní otázkou tak zůstává, zda správní orgány pochybily, pokud v posuzovaném případě neustanovily na návrh stěžovatelky znalce k provedení důkazu znaleckým posudkem.

[22] Podle § 3 správního řádu *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.* Podle § 50 odst. 3 a 4 správního řádu *v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přiblíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.* Podle § 56 správního řádu *Závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce.*

[23] Z naposledy citovaného ustanovení zákona vyplývá, že znalece je třeba ustanovit v případě, že rozhodnutí správního orgánu závisí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a současně nelze takové odborné posouzení skutečností opatřit od jiného správního orgánu. Znalecký posudek lze použít subsidiárně k odbornému posouzení správního orgánu a své využití nalezne zejména tehdy, nespadá-li otázka, která má být znaleckým posudkem zodpovězena, do věcného rozsahu působnosti správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 40/2008 – 170). Naopak znalec se nepřibírá, pokud správní orgán sám potřebnými odbornými znalostmi disponuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009 – 113).

[24] Otázka potřebnosti znaleckého posudku je otázkou objektivní, v řízení odborných znalostí buď zapotřebí je, nebo tomu tak není (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2011, č. j. 8 As 41/2010 – 117). Rozhodující jsou okolnosti konkrétního případu a složitost posuzované problematiky. V každém případě je nutné, aby správní orgán svůj procesní postup v konečném rozhodnutí náležitě odůvodnil. Z rozhodnutí musí být zřejmé, které skutečnosti vzal správní orgán za rozhodné, a jakými odbornými úvahami se při hodnocení odborné otázky řídil. Pokud účastník řízení uvádí konkrétní námitky, kterými odborné posouzení správního orgánu zpochybňuje, je zároveň třeba, aby se správní orgán s těmito námitkami řádně vypořádal. Uvedené nároky jsou na správní orgány kladeny také s ohledem na možnost následného soudního přezkumu, neboť správní soudy přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů v plné jurisdikci po právní i po skutkové stránce (srov. čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod).

[25] V posuzovaném případě bylo u stěžovatelky při domovní prohlídce zadrženo 6 exemplářů želv druhu *Testudo hermanni*, které jsou zařazeny do přílohy A Nařízení Komise (EU) č. 709/2010 ze dne 22. července 2010, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně

žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, a na něž se vztahuje povinnost držitele prokázat jejich původ dle § 24 odst. 1 zákona o ochraně druhů.

[26] Stěžovatelka k prokázání jejich původu předložila jednotlivá potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností (potvrzení CITES), což jsou i dle vyjádření správních orgánů dokumenty, kterými je možné prokázat původ exempláře. K jednotlivým exemplářům předložila stěžovatelka též fotografie břišních a hřbetních částí krunýřů, což opět i podle správních orgánů je přípustný způsob značení tohoto druhu želv, u nichž není možné značení nesnímatelnými kroužky nebo mikročipovými transpondéry.

[27] Česká inspekce životního prostředí poté provedla porovnání břišního krunýře jednotlivých exemplářů s fotografiemi exemplářů a dospěla k závěru, že na fotografiích jsou jiné exempláře, než jsou ty, které byly zajištěny u stěžovatelky (ačkoliv se jedná o stejný druh želv *Testudo hermanni*). Při hodnocení vycházela inspekce z odborné publikace autorky Carolin Bender *Photodocumentation of protected Reptiles*, z níž byla do správního spisu (patrně i z podnětu stěžovatelky) v odvolacím řízení založena do češtiny přeložená kapitola s názvem „Podle jakých znaků mohou být jednotlivé želvy rozpoznány?“ a s grafickým znázorněním identifikačních znaků na krunýři želv. U každého z exemplářů inspekce v průběhu řízení a v prvostupňovém rozhodnutí identifikovala a barevně zvýraznila znaky na krunýři exempláře, které jsou odlišné od exemplářů na fotografiích předložených stěžovatelkou (např. u exempláře č. 1 se v oblasti č. 1 liší 1. malé štítky ve tvaru V pod krkem exempláře – na fotografiích v dokladech jsou světlé bez tmavých skvrn, na reálném exempláři tmavé, obdobně inspekce popsala další rozdíly mezi dalšími štítky krunýře téhož exempláře i ostatních zabavených exemplářů).

[28] Na toto posouzení stěžovatelka reagovala tvrzením, že jde o subjektivní dojmy správního orgánu a ona sama dokáže jednotlivé zabavené exempláře k fotografiím bez problému přiřadit. Dále obecně dodala, že tvary štítků a tvar a velikost skvrn se mohou během růstu měnit, základní rozložení skvrn se však nemění. Žádala proto o provedení důkazu znaleckým posudkem, který by měl ozřejmit, zda lze na předložených fotografiích skutečně rozpoznat zabavené exempláře.

[29] Znalecký posudek představuje v takovém případě obecně přípustný důkazní prostředek, neboť by jím mohlo být prokazováno, zda z předložených fotografií lze bezpečně identifikovat zabavené exempláře. Skutečnost, že se jedná o obecně přípustný důkazní prostředek, však ještě neznamená, že jde o důkazní prostředek povinný, bez něhož by správní orgány nemohly rozhodnout o zabavení exempláře dle příslušných ustanovení zákona o ochraně druhů.

[30] Jak upozorňuje žalovaný v napadeném rozhodnutí, Česká inspekce životního prostředí je dle § 25 odst. 4 zákona o ochraně druhů správním orgánem, který provádí kontrolu dodržování tohoto zákona a mimo jiné zadržuje nebo zabavuje exempláře podle § 34 a 34a téhož zákona (obdobně ke kontrolní činnosti srov. § 30 zákona o ochraně druhů). Lze tedy předpokládat, že pro výkon své působnosti disponuje odborným aparátem, který je schopen odborné otázky související se zabavením a identifikací exemplářů posoudit a své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnit.

[31] Za situace, kdy řešená odborná otázka spadá do rozsahu působnosti správního orgánu, nejsou splněny podmínky pro obligatorní ustanovení znalce dle § 56 správního řádu. Správní orgán v takových případech odbornou otázku zásadně posoudí sám, ledaže by odborná kompetence správního orgánu byla pro složitost řešené otázky nedostatečná. Je samozřejmé

pokračování

na správním orgánu, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a vypořádal se se vším, co vyšlo v řízení najevo, i s tím, co uvedli účastníci řízení, včetně účastníky předložených důkazů (srov. citovaný § 3 a § 50 správního řádu).

[32] V posuzovaném případě inspekce na základě logicky vyjádřených odborných úvah podepřených odkazy na metodickou literaturu týkající se identifikace želv druhu *Testudo hermanni* zpochybnila, resp. vyvrátila věrohodnost dokladů, kterými stěžovatelka prokazovala původ exemplářů v souladu s rozložením důkazního břemene, které leží dle § 24 odst. 1 zákona o ochraně druhů na stěžovatelce. S tímto posouzením inspekce byla stěžovatelka seznámena ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Po celé správní řízení i řízení před soudem stěžovatelka zpochybňuje posouzení inspekce toliko prostým nesouhlasem a obecným odkazem na svou odbornost. Žádné konkrétní výhrady (kromě výhrady nesprávnosti) k posouzení inspekce a k použité metodice nevznesla.

[33] Za této situace, kdy řešená odborná otázka spadá do působnosti správního orgánu, a odborné závěry inspekce ohledně vyvrácení věrohodnosti předložených dokladů nebyly účastníkem řízení konkrétním způsobem zpochybněny, není obecně povinností správního orgánu vyhotovit k posouzení téže odborné otázky znalecký posudek. Pochybnosti by mohly vyvstat např. v případě, kdy by posouzení věcných námitek účastníka řízení překročilo odbornou způsobilost správního orgánu, pokud by závěry správního orgánu byly v rozporu s jiným důkazním prostředkem předloženým účastníkem řízení, případně pokud by odborné posouzení správního orgánu nevedlo k jednoznačným závěrům.

[34] Za účelem odstranění pochybností o původu exempláře může inspekce dle § 34 odst. 3 zákona o ochraně druhů vyžadovat od vlastníka, dlouhodobého držitele, držitele nebo přepravce exemplářů předložení nezbytných dokladů, potvrzení, popřípadě posudku soudního znalce v příslušném oboru nebo si takový posudek obstarají samy. Povinnost prokázání původu se však nezbytně vztahuje k individualizovaným jedincům chráněného druhu, jejichž individualizace je zajištěna jejich nezaměnitelným označením (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č. j. 4 As 79/2013 – 43). V posuzovaném případě pak bylo zpochybněno již samotné nezaměnitelné označení jednotlivých exemplářů. I v případě pochybností o původu nezaměnitelně označených exemplářů pak dle citovaného ustanovení zákona plní primárně povinnost předložit doklady, potvrzení, popřípadě posudek soudního znalce účastník řízení, kterému byly exempláře zabaveny.

[35] Důkazní břemeno prokázání původu dle § 24 odst. 1 zákona o ochraně druhů tíží vlastníka či držitele exempláře. To ovšem neznamená, jak dovozuje stěžovatelka v kasační stížnosti, že by správní orgán byl povinen provést všechny důkazy, navržené účastníkem řízení a naopak nemohl provést jiné důkazy nebo sám posoudit odbornou otázku, k jejímuž zodpovězení je způsobilý.

[36] Stěžovatelce nic nebránilo na posouzení správního orgánu reagovat konkrétními námitkami či předkládat v řízení důkazy na podporu svých tvrzení. Pokud byla skutečně přesvědčena o nesprávnosti posouzení inspekce (přestože žádnou věcnou argumentaci nevznesla), mohla též sama nechat vypracovat posudek znalce z příslušného oboru. Správní orgány by v takovém případě byly povinny umožnit znalci přístup k zadrženým exemplářům. Stěžovatelka se však v řízení pouze dovolávala toho, aby znalecký posudek provedly správní orgány. Zákonné podmínky pro obligatorní jmenování znalce však v daném případě splněny nebyly, procesní postup správních orgánů tedy sám o sobě nepředstavuje vadu řízení.

IV.

Závěr a náklady řízení

[37] Z výše uvedených důvodů vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[38] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto jí nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu